

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.

Előfizetési ára: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanítókknak és Jegyzőknek 6 K. Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Árpád-utca 3. sz. — Megjelenik minden vasárnap Nyitólát soronként 50 fillér.

Közgazdasági vitaestély.

Székelyudvarhely, okt. 4.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara arról értesít, hogy e hó 19-én Székelyudvarhelyen a vármegyeház tanácstermében közgazdasági vitaestélyt rendez, melyet László Gyula iparkamarai titkár vezet be.

Örömmel vesszük erről tudomást, mert örömet kell éreznünk mindig, a hányszor a társadalomnak a Székelyföld bajai iránt meglehetősen érdeklődéséről győződhetünk meg. Igen, mert a székely-kérdés a történeti Magyarország jövőjével a legszorosabban összefügg. Az erdélyi magyarság zöme a Székelyföldön él, — s ha onnét elpusztulna, az Erdélyrészt pozíciója veszedelembé kerülne. Sajnos, az utolsó huszonöt év gazdasági viszonyai akként alakultak, hogy a Székelyföld megrendült belé. Népeisége nem tud többé megélni a régi primitív föltételekkel, boldogulásához a modern eszközök nagyrészt hiányoznak; ez okból tömegesen ragad vándorbotot kezébe és elmegy csángónak Romániába, hogy vagy elzüllyék ott teljesen, vagy pedig beolvasszák ivadékosul az oláhok.

Két veszedelem támadt ebből: az odahagyott székely falvak elnéptelenedése s a kiürülő helységekből a román elem lassu terjeszkedése. Az utolsó népszámlálási ered-

mények megdöbbentő adatokat tártak föl erről mindkét irányban. A székelyek propagatív ereje mintha megakadt vagy kimerült volna: legtöbb községünk feltűnő gyöngén szaporodik s számos példa van a visszafeldősre. Erről tanuskodnak az adókimutatások s a katonasorozási naplók egyaránt. Talán még nagyobb lenne ezekben a deficit, ha nem csökkentené a székely vidék felé minden oldalról előrenyomuló oláhság. Ez az eddig fajtiszta székelyfalvak egy részét máris poliglotsá tette, sőt a többséget több ponton magához ragadta. Ha a dolgok még néhány évtizedig így folynának tovább, a régi jó Székelyföld ugyanarra s sorsra jutna, a mi az egykor színmagyar Mezőségnek jutott, mely lassankint teljesen eloláhsosodott s a hajdani erős magyarságból csak másfélszáz szétszóródott és elszigetelt magyar falu maradt fenn.

Mindkét veszedelemtől sokáig Magyarország sejtelve sem volt. Szemünk előtt bontakoztak ki, de senki sem vette észre, mert hiányzott hozzá minden predispozíció. Egyes emberek, vagy egyes községek hiába jajgattak, nem hallgatott rájuk se hatóság, se parlament, se kormány. Elemi erővel, a vis major csapása gyanánt kellett lesújtani a bajoknak, hogy az illetékes tényezők ráeszméljenek s a Székelyföld megmentésének parancsoló szüksége átmenjen a nemzet köztudatába.

Pedig ha előbb és kissé többet törődnek a kormányok, parlamentek, képviselők és vármegyék a jelentkezett aggasztó tünetekkel, ha nem hanyagolják el teljesen a székely népet, nem hagyják évtizedekig minden vasut, munkaadó gyárak és hitelforrások nélkül szűkölködni, — bizonytal nem fajulnak el a bajok ennyire.

Mintegy tíz éve, hogy a szomorú közállapotok végre fölriasztották a közvéleményt s a székely-kérdés ugyaszólva divatba jött. Érdeklődési, majd érdeklődő körök alakultak székelyt menteni. A kormány is megismételte a rutén hegyvidéken sikeres mentőakcióját itt a székely hegyek közt. Azóta kongresszusok tanácskoznak évenként a mentés programjáról, az elért eredményekről, az újabb panaszokról.

A földmívelési miniszter mentőakciója az azóta eltelt idő alatt szép sikereket ért ugyan el. A közlegelők zilált ügyeit rendezte, a birtokrendezést törvényhozásilag biztosította; a székely gazdáknak sok jótárgát mentette meg az idegen kézre jutástól, s a megélhetés könnyítéséhez a fogyasztási szövetkezetek egész hálózatának megteremtésével járult. De mindez annál érezhetőbbé teszi ipari téren hasonló méretű reformtevékenység hiányát.

Ennek szükségét a mostani kormány megérezte, s ennek eredménye aztán a kereskedelmi kormány által létesített ipari kirendeltség, melynek vezetését Erdély legagilisabb fiára,

A feleségünk.

— A Budapesti Hírlap szept. 28-iki számából. —

Uj magyar színpadi írók mutatott be 27 ikén este a Magyar Színház közönségének *Beáthy László*. Mint fölfedező: rajongó örömmel, türelmetlen hamarsággal, lelkes szeretettel nyitott kaput az uj embernek; mint színházigazgató: a maga rendezői munkájával és java színészeti művészetével adott jelentőséget az uj műnek. Öröme és gyönyörűsége lehetett a mai bemutatón, mert a közönség az elismerés és tetszés minden jelével szentesítette ítéletét. Az uj író, Balázs Sándor, első lépésével bevonult a legbiztatottabb jövőjű színpadi szerzők sorába és első színdarabja, *A feleségünk*, határozott nagy színházi sikert aratott.

Tegnap még csak annyit tudtunk a borotváltképi fiatalberről, a ki ma a taps tüzeben nyert színpadi keresztiséget, hogy középiskolai professzor Székelyudvarhelyen, több drámát írt, történelmi drámát, a melyek közül az egyik akadémiai jutalmat is kapott. Ma sokkal többet tudunk róla. Tudjuk, hogy igazi, vérbeli drámaírótehetség, a ki távol vidéken is érzi a mai nagyvárosi lelkesedését, nyitott szemmel nézi embereinek tülekedését az életöröm forrása körül és ebből az elkeseredett forgatagból biztos kézzel markolja ki a témát, a mely mindnyájunkat érdekel. Tudjuk, hogy ez az uj ember már első színpadi munkájánál sem keresgélte tapogatózva a kifejezés eszközeit között, hanem színterutinszámba menő biztossággal talált rá a legalkalmasabb formára, a mely történetének és alakjainak lelki tartalmát közvetíti és magyarázza. Tegnapról mára kész színpadi írókaptunk Balázs Sándorban és *A feleségünk* hibái korántsem akkorák, hogy a közönséggel együtt ne fűzhesük mi is a

legvérmesebb reményt fejlődéséhez és ne örvendhesünk mai megérdemelt sikerének.

Az uj vigjáték levegője romantikus. És mégis minden, a mi benne történik, dacos hadüzenet, a köznap romantikus fölfogásnak. Ez az ellentét a darab levegője és a szerző szándéka közt különös zamatot, ujszerűséget ad a műnek és alapszabán nem uj lelki motívumokból táplálkozó cselekményt egészen újafjta világításban mutatja. A szerelem és a szegénység küzdelme örök téma, a nagy érzés sikoltását, mikor rátapos az élet, sokszor hallottuk a színpadról is, de a bohózatos, tehát csak mulattatásra szánt erkölcstelen megoldásokat figyelmen kívül hagyva, azt hisszük, Balázs Sándor az első, a ki ezt a konfliktust tragédia nélkül intézi ol a színpadon úgy, hogy se izlésünk, se morális érzésünk nem szenved sérlemet. *A feleségünk* hőseinek és hősnőjének megalkuvása nem a kecske és a káposzta meséjének utazóli bölcsességével nyugtat meg bennünket, hanem annak az érzésével, hogy a mit az asszony és a két férfi tesz, az elkerülhetetlen, ha mind a három boldog akar lenni. A boldogsághoz való jog manikusatnak tragédiája lehetett volna ez a színdarab és a boldogsághoz minden poklokot, — polgári konvenczió, társadalmi morálón — keresztül utat kereső komédiája lett belőle. Derűs és elmes komédia, de a kibén őszinte életöröm lobog, kacagása közben könnyet is ejthet hősei sorsán. Ha arra gondol, hogy az élet milyen ledönthetetlen tilalomfákat állít vágya elé...

A kishivatalnok-bázaapár minden nyomorúsága közt él őt esztendő óta Ferkey bankhivatalnok a feleségével, Matilddal. Csakugy szeretik egymást most is, mint azon a bálai éjszakán, a mikor a gyönyörű leány először simult hódító táncosához. De boldogságukba mérget csepegtet a nélkülözéssel teli élet minden órája, minden percze. Az egykori gavallér, Ferkey kénytelen eltűnni a

kie lakás szobaurának, a szemtelen Karvaly urnak, terrorizmusát, az egykori bákirálynő pedig kénytelen elszenvadni a garasos takarékoskodás minden gyötrelmét. Őt esztendeig hordozzák — mindketten nagy szenvedéssel, egymás előtt anynyira-mennyire titkolva — a jobb sorsra született szegények terhére, azután öszooroppanak alatta. Matildban, a mikor jómódban élő asszonyövére meglátogatja és gazdagságát sértően éreztetni vele, kitor az olthatatlan vágy. A nagy, fényes toalet, a pazar bálterem, a gazdagság, a kényelem, mindaz a pompa, a mi asszonyi szépségét megilletné, a mire ifjúsága reszkette vágyakozik: úgy érzi, elérhető, csak a kezét kell kinyújtania utána.

És a férje megérti, mert őt is megperzselte az életvágy tüze, a mi az asszonyából kiárad. Még marasztalja, mert igazán szereti, de szava már nem a meggyőződése. Elhatározzák, hogy elválnak, de előbb eladják a butort, hogy az árból együtt elmehessenek az utolsó bálra. Itt, a ragyogó tarka forgatagban, máris rátalál Matild a kézre, a mely a gazdagság felé vezetheti. A kéz milliomos bankfejedelmé, Schütz báróé és azzal a gesztuseal nyul a pazar zsákmány után, a hogy megszokta. Mert ez a báró, a ki tizenhat éves korától negyven éves koráig csak azért nem kereste a szerelmet, hogy háborítatlanul futhassa meg milliomos pályáját, úgy szokta meg, hogy egy asszonyal se találjon ellenállásra. Es mert Matild nem szolgáltatta ki magát kényének-kedvének és mérhetetlen vagyonának, hát beléje szeret. És a mikor Matild a bálai éjszaka után elmegy a lakására, nem engedi el többé. Örökre magánál tartja, elválasztja Ferkeytől és feleségül veszi. Mert tul van az ötvenen, fél a szerelmétől s maga mondja: a szerelem egyetlen orvossága a házasság.

Az élet így mindig magadott Matildnak: nagy gazdagságot, fényt, pompát, kényelmet, de mindent el is veti tőle: elvette a szerelmet. És a

Bernády Györgyre bízta, kinek eddigi működése garancia arra, hogy esesett iparunk érdekében igenis komoly akció van bevezetve, melynek eredményei elmaradhatatlanok lesznek.

Az akció sikerének alapfeltétele a bajok alapos megismerése. A most bevezetendő közgazdasági vitaestélyt ezt a célt szolgálja, miért is mi annak létrehozóit szeretettel üdvözlöljük körünkben és munkájuknak sikert kívánunk.

Politikai jegyzetek.

— Tisza és Andrássy. — A városok kongresszusa. —

Székhelyudvarhely, okt. 4.

Andrássy Gyula gróf hosszabb nyilatkozattal felelt Tisza István gróf miniszterelnök mullokori cikkére, melyben az ellenzék magatartásával a kormány terveirol foglalkozott. Andrássy Gyula gróf nyilatkozatának az a legaktuálisabb és legérdekesebb kijelentése, hogy az ellenzék, ha részánód is magát, hogy alkalmazlag bemenjen a képviselőházba, a parlament rendes tanácskozásában ozután sem fog részt venni s nem veti alá magát a mostani házszabályoknak, végül ironikus megjegyzésként, Magyarországot provinciának mondotta:

Erre Tisza István gróf így felelt:

— Azzal az állítással szemben, miszerint kétségtelen tény, hogy provincia vagyunk, megjegyzem, hogy volt egyszer egy Deák Ferencz nevű ember, aki királyával együtt lerakta a magyar állami akarat érvényesülésének jogi alapjait, volt egy nagy Andrássy Gyula és egy Tisza Kálmán, akit két évtized önfeláldozó munkájával élő valóságá tettek ezt a jogi állapotot s beelővítették azt a ténny az életbe és a köztudatba, hogy Magyarország a monarchia sorsának és cselekvésének paritásos alapon egyik irányító tényezője. Pönnállott ez a tény és ez a hit egy darabig Tisza bukása után s még a millenáris ünnepség alkalmával is impozáns módon nyert kifejezést. Másfél évtized avár gyűlölködésének, anarkizájának, válságainak romboló hatására volt szükség, hogy megingassa ezt az állapotot. Az obstrukció, a „nemzeti ellenállás” s a koalíziós kormány a súlydedes utjának három etappe-ja volt. Csodálkoz-

mikor, félelmetendő mulva, először találkozik Ferékvel, azzal, a ki szegénységében az élete volt: nem öntudatlan szenzuálitással, hanem az életboldogság teljességére való vágyakozással borul mellette. A második férj nemcsak sejti, de tudja is a valót. Érti az élet néma szavát: belenyugozik a megválatozhatatlanba.

Immorális a történet? A nyugodt, eleve megalkuvó polgári néző számára alighanem az. Balázs Sándor vigjátékának harmadik felvonása azonban nagyszerű felmentést ad a három bűnösnek. Hogyan rejtette ezt a megbékéltető érzést az új színpadi író a műve befejező részébe: ez éppen friss tehetőségének, művészetének a titka. És e titok zárvárját pattantgatni nemcsak kiábrándító, de fölösleges is. A való élet mást mesél? Lehetéges. — De a Balázs Sándor meséje nem rut mese és merész játéka az erkölcsessel nem háborít fel.

Ha volna is kétségünk, a Magyar Színház előadása szinte ellenmondást nem türden magyarázza és értelmezi a művet, nagyképűség és erőszakosság nélkül. Beóthy László rendezése külön hatásával és belső tartalmával egységes egésznek közvetíti a darabot és nagyvonalu munkájából pillanatra sem ütközik ki a leleményes gondosság aprólékoskodása, tömördek ötlete, a mely lüktető elevenséget, sugárzó derűt ad az egymásba simuló jeleneteknek. A pesti humorral rajzolt epizódfigurák mulatságos jeleneteit tökéletesen a cselekményhez tartozóknak éreztetted a rendezés. Brilláns vigjátéki előadást produkált ma a Magyar Színház igazgatója, a maga lelkes szeretetével és bámulatosan friss invenziójával. Három pompás díszlet adott máltó keretet a finom játéknak: az első felvonás élesen jellemző kispolgári ebédlője, a második felvonás ragyogó s mégis díszkrét izlésű bál terme, a mely külön látványossága volt az esetenk és a harmadik felvonás tarka parvenücsarnoka, a pénzbaró dolgozószobája.

A szereplők odaadó hűséggel szolgálták a rendező fölfogását és a darab ügyét. Régóta nem láttuk Gombaszögi Frida asszonyt olyan akarat-erőnek, elhatározottnak, biztos szavunak és mégis szerelmében fölolvadónak, mint ma este, Matild

zunk-e, hogy ez utóbbi olyan mélyen leszállította a magyar nemzet súlyát és tekintélyét, ha e kormány egyik tagja kétségtelen ténynek hirdeti ma is, hogy Magyarország, sajnos provincia? Igazl Deák-párti ember lelkének minden porcikájá megremeg erre a gondolatra. Azok a férfiak, akik a koalíció kezeiből kiesett gyeplőt fölragadták, minden szavukkal és minden tetteikkel az ellenkezőjét hirdetik. A magyar állam a monarchiának legerősebb oszlopa, de csak úgy és csak addig, ha és amig annak egyik egyenjogu irányítója tényezője. Minden olyan törekvés, amely provinciává akaród súlyeszteti Magyarországot, szomben fogja magával találni a magyar többség s a magyar kormány egész erőjét.

Nagyváradon összejöttek e héten a városok polgármesterei, hogy gazdag programjuk felül tanácskozzanak. És nekünk úgy tetszik, hogy a kitűnő emberek sok lelkes és eredményes munkája után is még mindig tenger a reparálni és alkotni való a magyar városok berendezésében, több, mint a műveltek elismert Európa bármely más országában, ennek bőségesen tudjuk a magyarázatát.

Tudjuk, hogy az ország egy igen nagy, lakosságal és gazdasági fejlődés meglévő föltételei tekintetében roppant értéket képviselő részében a szó modern értelmében vett város, mint a kulturális, szociális és közegészségügyi intézmények tömegének telepe egészen új, sőt csak most elkészülő alakulás. És ebben az új alakulásban fejlett igények képviselőinek nagyon sok helyen ádáz és elkeseredett harcot kell folytatniok azokkal, a kikben az ő kívánásuk, mint egy szükség tüzelő érzése nem él és a teljesülésének mást, mint új szerintük fölösleges és haszontalan megterhelést nem látnak. Tehát, a melynek a nyomása alól inkább visszaretírálnának — falunak.

Növöli a helyzet nehézségét még két más körülmény. Az egyik az, hogy a kötele fejlődés elmaradhatatlan költségeit viselő városok között nagyon sokban nagy teherbírásu gazdasági egységek: a hatalmas ipari vagy kereskedelmi vállalatok nincsenek. A teher egész tömege tehát a minden legkisebb új tételt is erősen megerző, kismódu lakosra esik. — A másik meg az, hogy nem Budapest az egyetlen város, ahol lakás-

szerepében. A nélkülöző feleség szürke köntösében és a hódító nagyuri dáma pazar toalettyében egyformán ragyogott diadalmas asszonyisága. Becsületes, egyenes szívű, nyilt lelkű ifju embert állított elének Csorot Gyula az első férfi szerepében, végtelenül szimpátikus volt és néhány gazdagon kifejező mozdulattal, elborulással még azt is pótolta, a miről a szerző az alakja rajzával meglehetősen szeszélyesen, a ki Schutz báró szerepét játszotta, kitűnően éreztetted a bankfejedelem hűvös előkelőségét, czinizmusát és különösen azt a lelki megtorpanást, a mely a kései szerelem ébredésével kizavarja érzelmi egyensúlyából. Pompás figura, mint hivatásos szobaur, Molnár László, de talán nála is mulatságosabb a bálí főrendező szerepében Kertész Mihály. Minden szaván, minden mozdulatán mulatott a közönség. Forray Róza, Haraszthy Miczi és Huszár Károly három nem jelentéktelen epizód szerepben mulattattak friss találékonysággal.

A bemutató teljes és őszinte sikerrel örvendeztetted meg az új író és a színházat. A felvonások után bőséges és zajos tapással nyolczszortiszser szőlították a színpadra Balázs Sándort és a szereplőket, sürün hangzott föl a taps a játék alatt is és a mi budapesti premiéren mindig kivételes sikert bizonyít: a közönség az előadás végeztével is többször látni kívánta a szerzőt.

Erényi Károly.

Hiszek.

Nem vagy titok, Isten! Csak az éss korlátolt.
Nem fog fel. Nem érti a Kezdetet, — Véget.
S az „értelem” dolyfe est azzal tetési,
Hogy kincvet engem, — és meglagad Téged!

uzsorát, az élelmiszerezusorát és a konjunktura sok máságu lelketlen kihasználását ismerik meg, gyakorolják; tehát nemcsak a főváros kénytelen ellene sokozor költséges háborút viselni.

Látnivaló tehát, hogy azoknak az uraknak, a kik Nagyváradon tanácsba voltak, maradt elég a min törhetik a fejüket. Súlyos problémákat kell megoldaniok, hogy teljesithessék a hivatásukat, a mely nagyon fontos, nagyon szép, hiszen a művelt, módos és egészséges irányt kell megalapozniok, de elég nehéz is, hogy csakugyan első polgár legyen, a ki szolgálja.

A Ház munkaprogramja.

A Ház október nyolczadiki ülésén s kormány a többi között az esküdtszék reformjáról és a vármegyei tisztújítás elhalasztásáról szóló törvényjavaslatokat nyújtja be. A télen tárgyalja a Ház a választójogi reformmal kapcsolatos törvényjavaslatokat, ezek között a kerületek beosztásáról szóló javaslatot, a közigazgatás reformját, talán az új sajtótörvényt és közben egész sereg gazdasági és szociális törvényjavaslat kerül a Ház elé. A kormány és a munkapárt örömmel látná, ha az ellenzék bejönne a Házba és résztvenne a tanácskozásban, de ha ebbeli köteleességét elmulasztja, a munkapárt kitartóan teljesíti továbbra is törvényhozói föladatait.

KÖZIGAZGATÁS.

Sorozójárások kiegészítése. A honvédelmi miniszter, a belügyminiszter átirata alapján örendelte, hogy a homoródi járásból átcsatolt *Telkefalva* község a homoródi sorozó járásból az udvarhelyi sorozó járásba, az udvarhelyi járásból a parajdi járásba átcsatolt *Székhelyvárság* község pedig az udvarhelyi sorozó járásba osztassék. A nevezett járásk ekként történt módosítása f. évi november elsejével lép életbe, s így a jövő 1914. évi ujonczállítás, valamint ölmunkálatai már ezen sorozó járásk alkotrészei szerint lesznek fogantatosítandók.

Fertőzött vidékek utasai. A kereskedelemügyi miniszter a koleraával fertőzött vidékekről érkező utasok ellenőrzése tárgyában a vas-takhoz röndeletet intézett. Eszerint az orvosi vizsgálat alapján kiállított egészségi bizonyítványt a hatósági orvos a kolerafertőzött külföldről érkezett utasnak csak akkor adja át, ha a vasuti jegyét már megváltotta és azt bemutatja. A hatósági orvos továbbá a vasuti jegyen megjelölt és az utas által bemandandó utazási végcélpontot az egészségi bizonyítványra rávezeti és a vasuti jegyet arra elválaszthatatlanul ráragasztja. Az ilyen igazolványokkal ellátott utasokat azután az orvosok átadják a vonatkieérő kalauzoknak, a kik gondoskodni tartoznak, hogy ezen utasok lehetőleg együttesen kocsiosztályonként elkülönítve helyeztessenek el a vonatban, hogy öket annál határozottabban megfigyelhessék. Ugyanily eljárás követendő lehetőleg akkor is, ha az utas az egészségi bizonyítványon megjelölt rendeltetési állomáson nem fejezi be utazását, hanem utját a mon-dott állomáson túl is folytatja. A menetjegyek elszedésével megbízott állomási közegeknek kötele-sége, hogy olyan utasokat, kik egészségi bizonyítványal összeragasztott vasuti jeggyel utaznak és az utazást akár az egészségi bizonyítványon megjelölt végpont elérése után, akár előbb, akár pedig azon túl fejezik be, a pályaudvart elhagyni ne engedjék, hanem az így visszatartott utasokat legkésőbb a többi utas eltávozása után további ellenőrzés végett az állomásfőnökhöz vagy az e célra kijelölt más vasuti alkalmazotthoz vezessék.

Utóállítás. A katonai utóállítás október hóban, 6-ikán, hétfőn a megyeház kiármében tartatik meg.

Kamatmentes kölcsönök. Fenyéd község képviselőtestülete az árvek által okozott károk helyreállítására a miniszteről 12100 K. kamatmentes kölcsönt kért. A megye törvényhatósági bizottsága utóbbi közgyűlésében a kérést pártolta, s az a napokban ezzel a véleménynyel illetékes helyre fel is terjesztett. Ujabbant Székelysentsikirály, Kadicsfalva és Ége községek adtak be az alispánhoz kamatmentes kölcsön iránti kéréseket.

A Schwarzenberg alapítvány kamataira a nagyszabeni hadtestparancsnokság deczember hó 15-iki határidővel pályázatot irt ki. Az alapítvány évi 21 koronás kamataira kiszolgált katonák pályázhatnak.

A magyar stílusért.

— A kultuszminiszter rendelete. —

Székelyudvarhely, okt. 4.

Jankovich Béla kultuszminiszter rendeletet bocsátott ki a magyar stílus képzéséről. A miniszter rámutat, hogy mióta az exakt tudományok előtérbe nyomultak, a statisztikai képzés elhanyagolt a középiskolákban, úgy hogy gyakran ismétlődnek panaszok a középiskolát végzett, sőt diplomás egyének fogalmazásbeli járatlansága miatt, pedig a jó előadásnak az általános műveltség mellőzhetetlen alkotórészenek kell lennie.

E bevezetés után a rendelet célul tűzi ki, hogy a magyar ifjúság körülbelül olyan foku stilisztikai kulturával és előadói ügyességgel bagyja el a középiskolát, mint a nyugati vezető kultur-nemzetek diákai. Ha — ugymond — egyelőre nem is érhetjük el a francziák stilisztikai képességét, de lehetőleg érzjük el az angol tárgyias, természetes és világos előadását. A nyelvhasználat legyen biztos és zamatos, a stílus természetes, világos, formás és művelt. Ezt a célt a miniszter szerint megközelíthetővé teszi az iskolák hagyományai, továbbá a magyar gondolkodásban nyilvánuló konkrét vonás: természetesség, világosság és erő, a magyar nyelv kristályos szerkezete, azonkívül, mint sajátos elem, a magyar fantáziának a beszéd himzésében nyilvánuló s már régen észlelt eredetisége.

A miniszter kifejezést ad annak a reménynek, hogy ez irányú intézkedések az irodalom és a sajtó előkelő részében is vizsgálja támad s együttes erővel utját lehet állni valahogy annak a romlásnak, mely a társas élet, valamint az üzleti élet körében nyelvünkbe ömlő idegenszerűségek által a magyar nyelvet és írásművészetet fenyegeti. Addig is, míg az intézkedések fogantatásuk lesznek, mindenekelőtt felhívja a miniszter a középiskolák tanári testületét, hogy a tanterv igazolt elveit mentül teljesebb mértékben végrehajtani kötelességüknek ismerjék. Igen határozottan megkívánja, hogy az olvasmányok tárgyalása ne csupán formális és elméleti célú legyen, hanem a tartalomra is vessenek súlyt. Az elmélyedő olvasatással kell szoktatni a növendékeket arra, hogy ne pusztán formai stilisztikai ügyességre tegyenek szert, hanem a dolgok természetéből kiindulva tudják keresni a leghelyesebb kifejezőmódot.

A miniszter ezután részletesen megszabja alsó- és felsőfokon a fogalmazás tanításának irányát. Kifejti, hogy a világos, logikus diszpozíciókra nagy figyelmet kell fordítani ép úgy a kifejezést természetességére, magyarosságára, gazdaságára és elvengésére is, s nem kell megelégedni mekbanikus vázlatok szerkesztésével. A felsőbb osztályokban alkalmat kell venni problémászerű feladatok kitűzésére is. Ügyelni kell, hogy a dolgozatok bevezetése ne legyen aránytalanul hosszú, s a befejezés ne legyen közhely.

Felhívja rendeletében a miniszter a tanártestületeket, hogy minden intézetben a magyar nyelvet és irodalmat tanító tanárok közösen dolgozzák ki és módszeres értekezlet jóváhagyása elé terjeszék e rendelet szellemében a fogalmazás tanítás tüzetes menetét. Magyarul hiányosan tudó, vagy a magyar nyelvi és irodalmi tudomány elméletben hiányosan képzett tanárok ne tanítsák a magyart. Végül a miniszter kijelentésbe helyezi, hogy rendelkezéselnek fogantatásáról külön kiküldendő szakférfiak iskoláztatásai után fog meggyőződést szerezni.

Székelyudvarhely virilistái.

Székelyudvarhely város képviselőtestülete által Soó Gáspár elnökletével delegált bizottság a napokban tartott ülésében tárgyalta és a következőleg állapította meg az 1914. évi virilisek névjegyzékét:

1. Szöllősi Sámuel 4286-16 K, 2. Ugron Ákos* 3006-26 K, 3. Fábán József 2476-86 K, 4. Szabó Ferenc 1989-12, 5. Flórián Bogdán 1438-25 K, 6. Ref. kollegium 1382-93 K, 7. Hlatky Miklós* 1372-92 K, 8. Dr. Hínléder F. Ákos* 1308 K, 9. Pál István* 1239-62 K, 10. Dr. Horváth Károly* 1184-88 K, 11. Persán János 1182-74 K, 12. Suköd Miklós 980-10 K, 13. Gáspár Balázs* 954-48 K, 14. Dr. Szöllősi Ödön* 898-30 K, 15. 16. Tassaly József 868-44 K, 17. Szentferencz-rendi zárda 865-84 K, 18. Csanády Zsolt* 826-36 K, 19. Loótz G. Frigyes 821-47 K, 20. Gergely Ferenc 818-57 K, 21. Dr. Vaas Lajos* 809-80 K, 22. Flórián Kristóf 791-20 K, 23. Gábor Márton* 783-78 K, 24. Hein Pál 773-80 K, 25. Dr. Váró Géza* 759-26 K, 26. Dr. Hínléder F. Ernő* 751-34 K, 27. Özv. Heltz Vilmosné 646 K, 28. Dr. Valentsik Ferenc* 741-56 K, 29. Id. Kovács Dénes 705-88 K, 30. Dr. Nagy Sámuel* 702-56 K, 31. Dr. Imre Domokos* 794-40 K, 32. Gönczy Lajos* 687-10 K, 33. Dr. Pál Ernő* 686-10 K, 34. Ref. Egyház 674-37 K, 35. Simó Mátyás 665-42 K, 36. Sterba Ödön 658-38 K, 37. Özv. Doros Györgyné 656-10 K, 38. Kocz Ármán* 654-64 K, 39. Szenty Bálint* 643-08 K, 40. Martinovics Szilárd 634-18 K, 41. Dr. Dameter Károly 624-98 K, 42. Tamás Balázs 602-13 K, 43. Tamás Albert* 594-26 K, 44. Rösler Károly 584-81 K, 45. Orbán Dénes 582-60 K, 56. Dr. Burnáz Imre* 570-94 K, 47. Ferenczy Ferenc 579-46 K, 48. Ferenczy György 574-84 K, 39. Fröllich Ottó* 572-14 K, 50. Gyarmathy Ferenc* 567 K, 51. Becsek Aladár* 535-36 K, 52. Jánosi Gyula* 519-04 K.

A bizottság által az ekként megállapított névjegyzéket a városi képviselőtestületi közgyűlés a napokban tartandó közgyűlésében tárgyalja és hagyja jóvá.

TANÜGY.

Tanítói gyűlés.

Az „Udvarhelyvármegyei Tanító Egylet” választmány a f. hó 1-én Székelyudvarhelyen ülést tartott. Tudomásul vette Gyerkes Mihály egyleti elnök két havi szabadságát, mely időre helyettesítésével Rossondai István egyesületi elnököt bízta meg. Az Udvarhelyi Népevelés Gyerkes Mihály főszerkesztő lemondása folytán megszűnt s a választmány elhatározta, hogy javaslatot terjeszt a közgyűlés elé aziránt, hogy az Udvarhelyi Híradó minden második vasárnapi számához csatolva, az addigi czímmel két oldal terjedelemmel, e tanügyi sajtó organumot jövőben is megjelenteti, melyre a kiadóval történt megállapodás szerint minden megrendelő évi 5 koronával fizet elő, kapván — tettszé szerint — további 2 koronáért a megrendelő egész évre az Udvarhelyi Híradót is. Ezzel a javaslatl, ha testet ölt, ami remélhető is, biztosítva látjuk vármegyei tanügyi sajtó orgánunk fennállását, mely időhöz kötött, pontos megjelenésével aktualitását is visszacserezte. Ezen felül pedig csaknem ingyen jut az Udvarhelyi Híradóhoz minden megrendelő, ami szintén nem kicsinyülő megyei tanítóságunk kulturális igényeinek kielégítésé szempontjából. Remélhető, hogy e fontos, tanügyi felsőbb hatósági rendelkezéseket is tartalmazó közlőnyt és a csaknem ajándékképp adandó Udvarhelyi Híradót legalább is vármegyénk minden tanítója megrendeli.

Az egyesület addigi ügyforgalmának ismeretése után megállapította a gyűlés a f. hó 16-án tartandó évi rendes közgyűlés tárgysorozatát is, mely szerint Földes Ferenc Eötvös József báró-

ról, Gyurcsovecz Károly a VII-ik egyetemes tanítói gyűlés határozatairól és egy egyesleges népoktatási törvény megalkotásáról fog értekezni, míg Pallós Albert kolozsvári áll. polg. leányisk. igazgató a Tanítók Otthonát fogja ismertetni.

A Bardocz Pál által adományozott egészségügyi székelyudvarhelyi képeket illetőleg elhatározta a gyűlés, hogy az illetékesek által át nem vett képeket a közgyűlés alkalmával az eddig föl nem hívott kérelmezőknek is kiadja. P.

A színházi évad.

Jelentettük, hogy Dr. Márffy Károly nyír-egyházi színházvezető társulatával f. hó 11-ikén megkezdte mintegy négy-öt hétre terjedő színházi évadját. Két egész éve annak, hogy a várost nem kereste fel színházvezető, hogy most a legjobb auspicziumok közt vonul be a társulat, bizonyítja az, hogy a beindított bérletgyűjtés a hozzáfűzött várakozásnak megfelelőleg folyik, a remény lehet rá, hogy minden tekintetben kedvező eredménnyel fog zárulni a szezon.

A társulat mintegy 60 tagból áll és opera és operette, nemkülönben drámai erőt kíválóak. A zenét a gyulafehérvári 50-ik gyalogezred zenekara szolgáltatja. A repertoír a legújabb színházi termékekből van összeállítva.

A működő személyzet tagjainak névsora a következő: Nők: Bányási Etel, komika. Deák Flóra, naiva. Kiss Tusi, énekes naiva. Ladányi Mariiska, énekes naiva. Dr. Márffyné Mezei Jolán, subrett-primadonna. Mikes Margit koloraturénekesno. Róna Stefi, vígjátéki naiva. Homokay Gabriella, anya, Szigethi Irén, subrett-primadonna. Zöldi Vilma, drámai szende. Bencze Erzs, Sz. Csepreghy Emma, Csepreghy Irma, Csinczér Mariiska, Halász Sándorné, Molnár Juliska, Juliska, Szigethy Tercsi, Tarján Viola, kardalosz-nők és segédszínésznők. — Férfiak: Bónyi József, szerlemesszínész. Fekete László, énekes bonvivant. Hidassy Kálmán, apaszínész és komikus. Galgóczi Lajos, opera, operett tenorénekes. Ivánfi Jenő, táncos komikus. Lenkey György siber. Rogos Imre, lyrai szerelmes és naturburach. Rónai Géza, hős- és jellemszínész. Stoll Béla, operett-buffó. Székely Gyula, opera- és operett-bariton. Boánár István, Halász Sándor, Márkus János, Papp Ferenc, Semjén Jenő, Varga Simon, Zimkó Dénes, kardaloszok és segédszínészek.

Bérletárak a következők: Páholly 120 K, támlásszék I., II., III. sor és oldalszék 44 K, támlásszék IV—V. sor 36 K, körszék 28 K, zártaszék 20 K. Bérlni még mindig lehet a társulat agilis titkárnál, Hidassy Kálmánnál. Műpártoló és műértő közönségünk bizonyára a legnagyobb készséggel fogja mindvégig támogatni Márffy direktor vállalkozását.

HIREK.

Székelyudvarhely, okt. 5.

Kamarai közgyűlés. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara teljes ülést tartott Bürger Albert kerületi tanácsos alelnök vezetésével. Sz. Szakáts Péter titkár jelentést tett a Maros áradásai miatt megakadt közlekedés alkalmával tett intézkedésekről. A kereskedelmi kormány az által, hogy a kerülettel lebonyolított áruforgalom számára a legminimálisabb díjtételeket engedélyezte, nagy mértékben enyhítette katasztrófális helyzetet. Az üzleti zárlatról szóló 1913. XXXVI. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendeletet tudomásul véve, elhatározta a teljes ülés, hogy a kamara kerületéhez tartozó rendezett tanácsú városokhoz, nagy- és kisvárosokhoz érdekében a vármegyei törvényhatóságokhoz felhívást intéz, hogy a viszonyok változtával az üzleti zárlatra vonatkozó szabályrendeletet alkotásnak. Ezután az 1907. évi III. t.-cz. helyett alkotandó új törvényhez adatok gyűjtését és fel-

dolgozását rendelte el a közgyűlés. László Gyula másodtitkár jelentést tett az inas fiúk felvételéről. Elhatározott, hogy a kamara vitaestélyeit folyó évi október 19-én Székelyudvarhelyen kezdi meg és annak sikere érdekében széleskörű mozgalmat indít. Folytatólag bemutatta az elnök a kamara 1912. évi közgazdasági viszonyairól kiadott jelentést

Nehéz idők.

Gazdasági életünk feszültsége nem hogy engedne valamit, hanem inkább fokozódik. Reményességgel voltunk, hogy a külpolitikai bonyodalmak elmulásával csak jobbra billen a gazdasági válság mérlege és ime újra kifest az élelők villognak, ágyuk bóbólnak a mindig tűzfészkes Balkánon s az újra felmorajló harci lármától Európa államainak gazdasági kamaráira még nagyobb erővel csattant rá a kegyetlen bilincs.

Általános pénzügyi dominálja a nehéz helyzetet. A bankok elzárkóztak, semminemű gazdasági vállalkozás tekintetbe nem jön s önkéntelenül utja van vágya nemcsak a fejlődésnek, hanem a megélhetésnek is, mivel a gazdasági vállalkozás stagnálása folytán megáll a gazdasági élet cirkulus viciosusa, — kiesik a munkás kezéből a szerszám és vele a kenyér.

Egyetlen osztály, ahol még a pénznek magva feltalálható: a tisztviselői kaszt: itt is csak ideig-óráig, mert tudvalevő dolog, hogy az általános drágaság molochja már abban a perczen ragadja ki kezéből a csengő érczeket, mikor azt felvette. Ideje sincs rá a beosztásainak gondolkodni, már is azon veszi észre, hogy üres a tenyér s további 30 napig újra szívhatja a reményeség emlőt.

Soha oly tülekedését az embereknek nem láttuk, mint napjainkban. Mikor megoylik az államkassza a hónap első napján, lázas mozgalmak jön az egész társadalom, s mindenkinek akad keresni és kergetni valója. A boldog adós csak percet késsen, már aggodalom szállja meg a boldogtalan hitelezőt s utra kél, hátha a szerencse valahogy kézrehozza üzletfelét s megkaphatja azt a pár koronát, mely ezelőtt berendezkedésére lényegtelen volt, most pedig existenciális jószág lett.

Elváltozott az egészséges gazdasági élet képe. Az a pár nap: forgalom csak apró pénze a rég letűnt boldog időknek, olyan mint a beteg ember érverése, csak időnkint tér vissza s akkor is benuva, zsibbadtan, injekciók után s rövid lejáratu életet hirdet. Ilyen, és nem más a gazdasági élet képe.

Gyenge csepp a gazdasági élet tengerében a tisztviselői pénz. Eltörpülő tényező főképp akkor, mikor az östermelés évsorozatú csődje folytán egy veszélyteljes nyugalom jellemzi az üzletvilágot, amikor ezrével bocsátják el a gyári üzemek az embereket s az elhaló nyomor ezrével kergeti ki őket idegen hazába; felmondja segédjének szolgálatát a mester, mert kereset nincs, következésképp élelmességét biztosítani sem képes. Munkáskéz, tüke hiány folytán, mint a kártyavár, omlanak össze a nagy vállalatok s a válságos helyzet méla csendjét csupán a nyomorgók panasza s az árverező hatóság dob pörgése zavarja s teszi rémesebbé.

A Balkán-államcskák forrongásaival szemben a nyugati országok kényszerült készenléte bár megóvta s talán meg fogja óvni az európai hadi felfordulást, de annál végzetesebb alakban léptek fel komoly következményei a nemzetgazdaság terén, amelyhez mint istenitélet, járultak a terméketlen esztendő, az elpusztítás viharát a borsócsóva szervezettünkre.

Nehéz időköt élünk s a nehéz helyzetnek intelmeit, tanulságait meg kell értenünk és le kell vonnunk. A kritikus helyzet közepette nem szabad magunkat eltántorítottatni, hanem az egyszerűség elvéhez szigoruan alkalmazkodva, őrizzük meg az egyensúlyt, míg a válság minden vihara végig zúg felettünk.

Közgazdasági vitaestély Székelyudvarhelyi.

— Az iparkamara vendégazereplése. —

Ugron János főispán, mint az Iparfejlesztő bizottság elnöke, meghívta a marosvásárhelyi kamarát vitaest rendezésére. Az első előadás folyó hó 19-ikén délután 4 órakor a vármegyebáz dietermében lesz.

A siker első biztosítéka, hogy az erdélyrészi magyar városok ne idegenkedjenek egymástól, ne féltékenykedjenek egymásra, hanem érezvén az egymásra utaltság szükségét, melegebb barátsággal kezelt fogjanak mindazon czélok szolgálatában, melyek itt, Erdélyben a magyarság politikai érdekei ápolását czélozzák.

A találkozás tehát, amit a székely városok egymásnak adnak, döntő próbatételnek a kezdetei. A munka jegyében indulván meg, munkát követelnek mindazoktól, kik társadalmi vezetésre hívatottak. Ki fog világítani, hogy hol az erő, s kiből van igazában hivatottság a megújuló törekvésekben szerepet vinni. Ha leszünk többen — és megismervén egymást — sokasodunk, akkor talán gyökeret verhet a közélet talajában a munka és a gyakorlat szelleme is. Illetőleg lesz végre közszellem, mely osztályos dolgozó és nem dolgozó emberek között. S hogyha egyszer odáig jutottunk, hogy a maradiság és üres demagógia fölött a kor szellemével lépést tartó tudás és a becsületes munka bir érdemeket aratni, akkor erősödni és emelkedni fog a nemzet is.

Kívánatos, hogy a további előadásokra is menjenek el mentől többen mindenüvé, ahová meghívták a marosvásárhelyi iparkamarát és tegyünk tanulságot arról, hogy ami a századok és románok kezébe erőt és hatalmat adott: a gazdasági egységre való törekvés öntudatát birjuk és elszántan akarjuk.

Az első előadást László Gyula kamarai titkár fogja tartani Udvarhely megye iparfejlesztéséről.

A Segítő-nap. A helybeli Jótékony Nőegylet választmányja Dr. Sebesi János alispán megkeresése folytán a megyei árvizkárosultak részére gyűjtést rendezett f. hó 1-én. Az utca-sarkakon kitett perselyek mellett nem kelleme, de hasznos munkát végeztek Gül Annuska és Székely Manzi; Révffy Irénke és Persiani Mariska; Amberboy Anni és Robonyi Piroka; Embery Lenke és Amberboy Annuska. A négy perselybe begyűlt az árvizkárosultak javára 236 05 korona, amit a Nőegylet elnöksége átadott a vármegye alispánjának. A szép eredmény minden esetre a gyűjtők érdeme, akiknek az egylet elnöksége ez uton is köszönetet mond.

Baró Daniel Gábort megoperálták. Baró Daniel Gábor titkos tanácsost, a munkapárt alelnökét, mint lapunkok írják, csütörtökön délelőtt a Herczel-szanatóriumban megoperálták. Daniel Gábornak, aki legutóbb Udvarhely megyében, olaszteleki birtokán tartózkodott, a testén mérges karbunkulus támadt. A karbunkulus fólvtágták, de ennek ellenére tovább terjedt és mind fájdalommasabbá vált. Daniel Gábort erre szerdán a saját kívánságára Budapestre vitték és a faszorbeli Herczel-szanatóriumban helyezték el. Az új operáción maga Herczel tanár végezte s a műtét teljes sikerrel járt, úgy hogy Daniel Gábor most már sokkal jobban érzi magát.

3000 K. államegély. A földmivelésügyi miniszter Homoródszentpál legeltetési társulatának, közlegelő szervezése czéljából, 3000 K. államegélyt engedélyezett.

Helyettesítés. A kereszturi járás fősolgabirája, Dr. Pálffy Jenő, az etédi körorvosi állásra Dr. Kovács Gézát helyettesítette.

Október 6. Ezt napot a kegyelet a vértanuk emlékének szentelte. A 48-as szabadságharcznak nagyon sok a vértanuja s bár ezek nem mindegyike október 6-ikán szenvedte ezt a martírhálált, de a nemzeti kegyeletnél mégis ez a mindszentek napja, mert ez a nap a legzomorubb, a leggyászosabb. E napon az emlékezés fájdalomtól s a halálnak szent érzésétől dobbanjon meg ezíve minden magyar embernek. Mert a kiszemelt vértanuk mindannyian és az a sok névtelen hős, a magyar szabadságért, a hazáért, a nemzet jövőjéért, mi érettünk halt meg.

Balázs Sándor sikere. Lélekemelő szép sikerben volt Balázs Sándor főreáliskolai tanárnak, lapunk munkatársának, része a mult szombaton. Ekkor adták elő ugyanis a Magyar Színház *Felcsügünk* című vigjátékát, melyet a fővárosi premier-közönség ritka melegséggel fogadott és olyan ünneplésben részesítette, amilyenben csak a legritkább esetben a legkedvesebb szerzőt szokta részesíteni. A teljes siker jelenti, hogy az összes fővárosi lapok az elismerés hangján irtak a darabról, mely egész héten műsorra volt és a jövő hét műsorára is ki van tűzve s azt egyik berlini színház részére is nyomban a premier után megvásárolták. Balázs Sándor csak az imént akadémiai díjat nyert pályamunkájával, s most ezzel a szindarabjával bizonyoságot tett arról, hogy fáradhatatlanul, lelkesülten, lankadatlan idealizmussal szolgálja a magyar irodalmat és a munkában és annak eredményeiben keresi és találja fáradozásának jutalmát. Mi hozzánk olyan közel áll Balázs Sándor, hogy talán érdekeit sem szabad megdicsérnünk, éppen azért átadjuk a szót tárcaorvotunkban a színházi kritikának, ki a Budapesti Hirlapban érdeme szerrint ismerteti Balázs Sándort és darabját. A magunk részéről őszinte szeretettel kívánjuk, hogy a mostan kivívott nagy erkölcsi sikere kiinduló pontja legyen a további hasonló nagy diadaloknak.

A polgármesterek kongresszusa 29- és 30-án történt meg Nagyváradon. A földgáz technikai jelentőségéről Herman és Pfeiffer egyetemi tanárok tartottak előadást, míg a városok teendőit a földgáz bevezetése, alkalmazása körül dr. Bernády György főispán ismertette. A kongresszus második napján Lukács Ödön nagyváradi adóügyi tanácsos tartott a városok hitellügyeiről, dr. Harrer Ferencz, budapesti városi tanácsos a közigazgatás reformjáról tartott előadást. Székelyudvarhely várost a kongresszuson Gotthárd János polgármester képviselte.

Az árvizkárosultaknak. Az Agrár-takarékpénztár az árvizkárosultak segítségérésére, nyomban a nyáron történt katasztrófa után, 200 K segélyt adományozott Szabó Gábor főszolgabíró kezéhez.

Az üzleti záróra és a vidék. A kereskedelmi és iparkamara legutóbbi ülése az üzleti záróráról szóló 1913: XXXVI. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendeletet tudomásul véve elhatározta, hogy a kamara kerületéhez tartozó rendezett tanácsu városokhoz, nagy és kis községek érdekében a vármegyei törvényhatóságokhoz felhívást intéz, hogy a viszonyok változtával az üzleti zárórára vonatkozó szabályrendeletet alkossanak.

A reform. koll. ifj. Önképzőkör okt. 6-án délelőtt 11 órakor az intézet nagytermében az aradi vértanuk emlékeztetőre ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Himnusz, énekl. a közönség. 2. Ábrányi E.: Okt. 6., szavalja Farkas L. 8. o. 3. Saja A.: Kurucz dal, énekl. az ifj. ének. kar. 4. Alkalmi beszéd, írta és elmondja Szabó Bálint 8. o. t. 5. Grieg: Ases Tod; előadja az ifj. zenekar. 6. Tóth K.: Előre; szavalja Groák L. 7. o. t. 7. Szózat, énekl. a közönség. Az ifj. önképzőkör ezuton is tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

Megnyílt egy zsákutcza. Különösen az érdekelt általános óhajta s teljesítését jelenti a r. kath. főgimnázium előtt elvezető utnak a Csere-utca felé való megnyitása. A kath. egyházközönség most úgy határozott, hogy a területén fennálló kaput a gyalogosok részére a Pálos-utczába megnyitja, s amennyiben a város a temető felé is vezető ut fentartását, kövezését vállalja, úgy a kaput eltávolítják s az utat a közhasználatnak teljesen átengedik. Nincsen kétségünk, hogy a városi képviselőtestület a róm. kath. egyházközönség fölötté méltányos ajánlatát egyhangulag elfogadja s ez által orvosol egy régi sérelmet és eggyel apasztja a zsákutcák számát. Ezen határozatával aztán egyidejűleg a Csere-utca fellelított kövezetéké azonnali helyreállítását is el kell határozni, mert állandó a panasz ez ut járhatatlanságára.

csatlakozhasson. Ilyen központokon állítsanak fel a gabonarakartárak, még pedig szövetkezeti alapon. Ez volna a bajnok igazi gyógyszere.

Stuart Mill írja: „Az emberek minden előnyüket, melyek őket az oktan állapot sorából kiemelik, főként annak köszönhetik, hogy egymással szövetkezve működhetnek s a tagok egyedül közreműködése által létesítik mindazt, mi az egyének elkülönült törekvése mellett soha sem lehetne kivihető.”

Angliában Stuart Millnek, a híres nemzetgazdászak szavait átértve, az angol polgárok szövetkeztek nemcsak gyárak építésére, bankok s más társadalmi intézmények létesítésére, hanem gabonarakartárak szervezésére és felállítására is. A magyar polgárok is követhetik az angolokat annál is inkább, mert hazánk földmívelő ország lévén, a nagy gabona mennyiség elhelyezése miatt szükségessé válik a gabonarakartárak létesítése.

Mi az előnye egy ilyen gabonarakartárnak? Az, hogy a piac és a gabonákra szabályozva vannak, az árak emelkedését meggátolja, az árakra nincsen befolyása a börzianerek spekulációi, az ügynökök becsületességét nem ismerő üzérkedései s a szegény nép nemcsak jutányos áron szerzi meg mindennapi kenyerét, hanem a nagyobb birtokokos gabona készleteiket a raktárakban elhelyezve, könnyebben értékesíthetik s nem kell a vásárokon a gabona árak esélyei miatt anyagilag is károsodniuk.

Az ily raktárak felállításával a nem földmívelő lakosok helyzetén is segítve lesz. Az ilyen embereknek az a céljuk, hogy olcsón szerezzék be élelmi szereiket, mert boldogulásuk is ettől függ. Ha a gabona és élelmi szerek drágulnak, akkor a kisiparos táplálkozási rendszerében baj van s a megélhetési viszonyok rosszabbodása áll elő, mi a kisiparos családok nyomorúságos helyzetét idézi elő. Ilyenkor a munkás jövedelmének gyarapítása segít csak a helyzetben.

A gabonarakartárak, mint értékesítő szövetkezetek is szerepelhetnek, mennyiben a városok gabona szükségleteit is fedezni képesek lennének. Így város és falu között bizonyos kapocs jönne létre, mely mindkettőnek társadalmi életére, de az okosabb földmívelés fejlesztésére jó hatással van.

Jól tudjuk, hogy a kormány a gazdasági felügyelőségek útján ohajt segítségére lenni a kis birtokos osztálynak, általában a gazdaközönségnek s e nemes szándékot bizonyítja a gazdátlan olcsó vetőmaggal való ellátása. A gabonarakartárak a kormány rendeletére, a gazdasági felügyelőségek vásárlására szívesen lebonnyolítja ezt a tisztességes üzletet, melyből a nagy haszon a gazdasági társadalmat éri.

Ha tehát ily nemes cél szolgálataiban állanak a gabonarakartárak, bizonyára az életképességek esérére a földmívelésügyi miniszterium államszolgálatában is részesítené ezen társadalmi intézményeket.

Épen azért a vezető férfiak lépjenek a csatlakozás terére s alakítsák meg a gabonarakartárakat szövetkezeti alapon, akkor a társadalom egy oly intézménnyel gyarapodik, miből haszna lesz mindenkinek egyaránt.

(Ért.)

Bálint Zoltán.

Szarvasmarha díjazás.

Az özi állatdíjazás Székelyudvarhelyt e hó 2-án tartott meg a járás gazdaközönségének csekély érdeklődése mellett. A részvétlenség oka vagy abban rejlik, hogy a megkésztet mezei munkák miatt a gazdaközönség a szép napot nem akarta áldozatul hozni, inkább vétel mint tenyésztés útján szerzik be szükségleteiket, vásárról vásárra járva egyikre vesznek, azt feljavítják, hogy a másikon néhány korona nyereséggel tulajadják. Hogy e jelenségnek mekkora kára van akár közgazdasági, akár szociális szempontból, azt itt nincs helyén fejtegetnünk, de mint sajnálatos tény konstatáljuk.

Borjas tehén felhajtott 60 drb., melyek között a legkiválóbbak azok voltak, melyek már az előző díjazások alkalmával is díjaztattak, melyek ép azért a díjazásból ez alkalommal kizárattak.

25, 20, 15 és 10 K díjat nyertek: Kovács Domokos Székelyudvarhelyről, Bíró Elek Miklósfalváról, Pál Tamás Felsőboldogfalváról és Orbán Mózes Oczfalváról.

Még szegényebb volt a felhajtás 3 éves és 2 éves úszókból. Az első csoportban 5 drb., a második csoportban 9 drb volt kiállítva.

60, 45, 40 30 K-val díjaztattak az első cso-

portban Kovács Ferencz Kobátfalváról, Kovács Domokos Székelyudvarhelyről, Keresztes Sándor Homoródszentmártonból és Gál Sándor úszóje Oroszhegyről. 30, 20, 10 és 10 K-át kaptak: Németh István Oczfalváról, Miklósi János Kányádól, Fekete Pál Bögözből és Pál Tamás Felsőboldogfalváról 2 éves úszójukért.

Felolvasó szerkesztő: BESEK ALADÁR.
Kiadja: a Besek D. Fia könyvnyomda.

Szám 816—913. vghító.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. kerületi kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. IX. 69/1 számú végzése következtében hivatalból képviselt Soltész Emil budapesti bejegyzett cég javára 60 K a jár. erejéig 1913. évi augusztus hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1811 K. 40 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: turógyár berendezés, 1 kocsi, üres bódónok és más ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 462/1 számú végzése folytán 60 K. tőkekövetelés, ennek 1912. évi márczius hó 19-ik napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{2}\%$ váltótíj és eddig összesen 56 k. 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Erdőfülle községben alperesnél leendő megtartására 1913. évi október hó 8-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becserón alól is el foguak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Okládon 1913. évi szeptember hó 19.

Pollák Ignác, kir. bir. végrehajtó.

Budapestről jött, orvosilag vizsgázott **vizgyógykezelő, masszírozó és tyukszemvágó** házakhoz ajánkozik; orvosi rendelésre is kezel. **Bíró János**, Solymosi-utca 21. szám.

1388—1913. végrh szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lőcsei kir. bíróság Sp. II. 139/913. budapesti VI. ker. kir. járásbírósnak 31292/913. a bpesti III. ker. kir. bíróság Sp. XII. 1180/913. a wieni bíróság c. b VII. 1359/913 és a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék 5618 és 5542/913 és jbróság Sp. II. 416/913 számú végzése következtében, I. Szepesmegyei Gábor. eszeszterm. és eszeszfinomító r. t. II. Munk Gábor. III. Klein és László cég, IV. Siegel et co. V. Özv. Vass Károlyné. VI. Szakács Gyula és VII. P. Kugy javára 239 K. 20 f., 82 K. 80 f., 271 K. 90 f., 17 K. 25 f. 7800 K. és 3000 K. és 282 K. 50 f. s jár. erejéig 1913. évi aug. hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2803 K. 90 f. becsült következő ingóságok, u. m.: vegyes fűszer üzleti áruk és berendezések, olaj, festékek és szeszszital neműek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a sz.-udvarhelyi kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 840/3 számú végzése folytán 239 K. 20 f., 82 K. 80 f., 271 K. 90 f., 17 K. 25 f., 7800 K., 3000 K., és 282 K. 50 f., azok kamatai járulékai és a még felmerülő költégek erejéig, Székelyudvarhelyen végrehajtást szenvedő Kosuth-utcai üzletében leendő megtartására 1913. évi október hó 15-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becserón alól is el foguak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhely, 1913. szept. 25.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Szám: 8482—1913. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a székelyudvarhelyi zálog kölcsön intézet és betéti pénztár végrehajtónak Papp Gyula és társai székelyudvarhelyi lakos végrehajtást szenvedt elleni 260 K tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanok és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényszékterületén levő és a bikafalvi 379 szíjtkben A+ 679/1 hrsz. kaszáló 111 K. 56 hsz. kert 24 K. 57 hsz. faház és udvar 300 K. 58/1 hrsz. kert 500 K. a 180 sz. tjkben a Péter Jánosné nevén álló 879 hsz. szató 1/2 része 4 K a 180 szíjtkben a Péter Jánosné nevén álló 679/2 hsz. kaszáló 1/2 részére 7 K. 50 fillér kiküldetési árban külön jószágtestként az 1913. évi november hó 4-ik napjának d. e. 9 órákor Bikafalva községhezánál megtartandó nyilvános árverésen el foguak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kiküldetési ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez lotenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhelyen, 1913. aug. hó 23-án. Constantinescu Viktor s. k. kir. törvényszéki biró.

A kiadvány hitelűl:

Kiss, kir. törvényszéki tkvvezető.

Szentimre-ntca 12.
Kiadó szoba. sz., a Király-utczára nyíló, Király-utca 27. szám alatt szép nagy szoba kiadó.

Szám: 577—913.

Hirdetmény.

Felsőboldogfalva község tulajdonát képező korcsmaház mellékhépelekkel és italmérsi joggal együtt 1914 évi január 1-én kezdődő három év tartamára 1913 évi október hó 12-én d. e. 8 órákor Felsőboldogfalva községhezánál a legtöbbet ígérők bére adatik.

Kiküldetési ár 2530 kor. utóajánlati összeg, bánatpénz 10%.

Árverési feltételek a körjegyzői irodában bármikor megtekinthetők. Írásbeli zárt ajánlat bánatpénz melléklékével elfogadtatik ha a feltételek ismerése igazolva van.

Felsőboldogfalva 1913 évi szept. 28-án.

Bedő Sándor, kir. bir. végrehajtó.
Kjegyző. közs. biró.

Szám: 1472—1913. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek 1913. évi 5272. számú végzése következtében Dr. Borosnyay Pál ügyvéd által képviselt Felsőfalvi ref. egyház pénztára javára 800 K. a jár. erejéig 1913. évi augusztus hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt- és 1985 K. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, sertések, tönk és tűzifa, ágyuemelek, lovak, hám, kocsi és székér- nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 798/2 számú végzése folytán 800 kor. tőkekövetelés ennek 1913. évi július hó 5 napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{2}\%$ váltótíj és eddig összesen 138 kor. 53 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Felsőfalva Alsófalván végrehajtást szenvedő lakásán Felsőfalván kezdve leendő megtartására 1913. évi október hó 21-ik napjának d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becserón alól is el foguak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhelyen, 1913. szept. hó 30.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

A BECSEK D. FIA könyvnyomda helyiségei ezen a héten KOSSUTH-UTCZA 14. szám alá helyeztetnek át.

Kiadó uri lakás a Batthyány-téren

1. Az emeleten 1 nagy utcai Áltányos, három, vele összecsoportosított és egy kis átjáró szobákból álló lakás, azonnal vagy szeptember 29-ikére kiadó.
2. Udvari 2 lakás ugyanott. két szoba, konyha és hozzávalókkal, földzint kiadó. Egyik-egyik szoba alkalmas szabónő, masamárnő stb.inek.
3. Piaczón gyógyszerháznál bolt helyiség szép kirakattal, újonnan festve, mindegyik üzletnek alkalmas. Központi fekvés! Legnagyobb forgalmi hely! Azonnal kiadó és átvehető.
4. Csere-utcában 3 szoba, konyha, kamra, pincze, fatartó, sertésöl, tyuköl, galambbug és külön udvarral, kuttal, gyönyörű rózsáskerttel, gyümölcsfákkal. Kedves, csendes lakás egészséges helyen, melyhez a r. kath. főgimnázium előtti feljáróval megnyitott kapu járható. Pék József építésmesteré volt. Azonnal kiadó.
5. Csere-utcában három szoba, egyik jó műhelynek, konyha, kamra, sütőház, külön udvar — a Herczeg Albert-féle házban — kiadó esetleg eladó olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett.
6. Bethlen-utcában vendéglőnek nagy beálló helyek, színekkel, istállóval, kerttel, megegyezés esetén még megépíttendő 6 vendégzabával, a vasuti állomással szemben, a Sorbán-féle telek kijavítva kiadó azonnal. Korcsmajaggal bírónak különösen előnyös. Esetleg megszereshető a korcsmajag, ha vendégszobák felépíttetnek. Kiadó és azonnal el is foglalható.
7. A Tábor-utcában a közközház hátamegett, két szobás, kamra és konyhás; pincze, fatartó, tyuköl, sertéspajta és esetleg istállóval és szekérszóniál is, csak egy lakó van még az udvaron, kitűnő vizű kuttal kiadó. A lakás alatt van egy nagy, magas, tágas, műhelynek alkalmas pinczehelyiség. Van egy külön egyes szoba is, mely külön is kiadó.

2. Eladó házhelyek, belsőségek.

8. Az országút mentén: Bethlen-utcában, a vasút mellett, a bejáróval balra levő belsőn, mely Vajda Lajos farakátra volt, eladó parcellaként, az egész 5 belsőre felosztva 5000 kor. darabja. Vendéglőnek, kereskedésnek, nyitni lehetne, faterakadásra rendkívül alkalmas, mert bálul a vasútra is rakodó kapu nyitható. Bármiféle épület építése köből engedélyeztetik bárkinek is. Eladó részletezésre is.
9. Konyvkerterben nagy gyümölcsösökért felparcellázva több házhelyre, megtekinthető terv szerint, három utca fronttal, eladók örökön. Vevőknek olcsó fővény, téglavetett hely biztosítatik Gyönyörű, mind nemis gyümölcsfákkal, melyek már termének. Jó ivóvíz kottal. Igen alkalmas lenne tisztviselői telep vagy más üzleteknek tagjainak, kik így magukban építhetnének és lakhatnának. Ha a pénzügyi viszonyok javulnak, magam szerzek reá kölcsönöket az építkezésére.
10. Tábor-utcában gyönyörű gyümölcsösökben taxás házhelyek eladottnak illetőleg kiadottnak huzamos időre. Kitűnő kut az udvaron, közös sütőkemence stb. Az utca már csaknem egészen be van építve.

3. Különféle kiadandók vagy eladandók.

11. Farakátrának a vasuti raktár, az országút melletti bekerített hely kiadandó és azonnal át is vehető.
12. Homoródi borviz szállítására a városba korsóiban előfizetőknél, kiadandó kétféleképpen is. 1. A szállító kap a behordás és szétbördölésért és elosztásért az előfizetőknél, havi 200 koronát. 2. Vállalkozásba veszi a szállítást, korsót, szekeret, míg maga beszerzi, én adok, mely esetben 280—240 kor. kereshet.
13. Nagyalambfalván eladó az országút mentén egy kitűnő helyen, a korcsma mellett fekvő nagy belső, mindegyre, de iparosnak különösen alkalmas, 2000 koronáért. Azonnal át is vehető. Jó kut van rajta.
14. Nagyalambfalván eladó egy 28, egy 14, meg egy 9 holdas erdő szép tiszta állománnyal, mely leg-
szébb a község határában. Az országúttól pár száz lépésre, „Vártelek” nevű helyen, a Vágás patakja mellett, melyben a falun innenfeleli hid vezet át. Székelyudvarhelyről is megjárható egy nap kétszer. Igen előnyös vásár fogathatóknak.
14. Fentiekről értekezhetni levélben vagy személyesen a tulajdonos

Nagysolymosi **KONCZ ÁRMIN** gyógyszerész Székelyudvarhely.

25—1913.

Faeladási hirdetés.

Székelyszáldobosi Közbirtokosság (Udvarhelymegye) Erdőfüle határán fekvő 11 h. r. erdejéből engedélyezett 244.0 k. hold területén a 20 cm. mellmagassági átmérőn felüli mintegy 13.042 m³ mü és 16.390 m³ btkk tűzifára becsült fakészletet 1913. év október hó 17-én d. e. 11 órakor Székelyszáldobos (Udvarhelyvármegye) község házánál zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja.
Kikiáltási ára 26.754 K.
Bánatpénz 2675 K.
Útó és távirati ajánlatok nem fogadtnak el.
Becsértéken alul a fakészlet eladatni nem fog.
Árverési és szerződési feltételek, valamint a becslijegyzék Székelyszáldoboson a birtokosság elnökénél és Székelyudvarhelyen a m. kir. állami erdőhivatalnál megtekinthetők.
Székelyszáldobos (Udvarhelyvármegye) 1913 szeptember 27-én.
Vasuti állomás Ágostonfalva.

Kolumbán Balázs, b. elnök.

Csak 50 kor.

1 garnitur elegáns ebédlőkészlet az alábbi összeállításban:

36	darab	lapos tányér
12	"	mély tányér
12	"	csemegés tányér
2	"	leves csésze
2	"	mártás csésze
2	"	mártás csésze alj
2	"	pecsenyés tál
2	"	komposztos tál
2	"	zöldes tál
2	"	tésztás tál
2	"	sótartó

Finomabb ebédlőkészletek, teás, kávé, feketés készletek és üvegaruk nagyválasztékban lego csöb árban kaphatók

Márk Testvérek

Kereskedésében Deák-tér 14. szám.)

Szolid és pontos kiszolgálás.

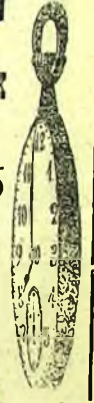
GYÖNYÖRŰ, MARADANDÓ ÉRTÉKŰ ARANY ÉS EZÜST AJÁNDÉKTÁRGYAK

beszerzés:hetők

ISZÁKOVITS BERNÁT

Székelyudvarhely, Deák-tér 12. sz. (Pénzügyi palota mellett)

hol a legjobb és legzsebb kivitelben kaphatók eredeti OMEGA, SCHAFFHAUSEN és CHRONOMETRE inga és zsebórák, arany és ezüst ékszer, gyűrűk, nyakékek, láncok, brilliáns gyűrűk és fűggők. Ezüst és alpacca dísz tárgyak. Ezüst evészkészítők, domborművek, jardnierak, állványok, komposzt tálak, kávé és teadéskészletek, Szemüvegek és mindenféle optikai szerek. Mindenfélé javításokat elvállalok és azonnal pontosan eszközölök. Koczkázat kizárva. Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Kálnai és Társa

gépgyár, vas- és fémöntőde

Telefon 221. sz. **MAROSVÁSÁRHELY**, Wesselényi-u. 45.

Fűrészgép berendezések
Szeszgyár } átalakítások
Malom } javítások.
Téglagyár }
berendezések

Transzmissiók
Csapágycs
Szijkerék
Féktuskók

Speciális készítmények
Földgáz }
Benzin } motorok építése
Szióvgáz }
Szióvgáz generátorok. — Bezu-
motorok átalkatása szióvgázra.

Kőfűrészek
Szallagfűrészek
Jugafűrészek
Kerettűrészek.

Automobil motorok javítása.

Aczélöntvények.
Benzin és másfajta motorok javítása!
Tűzőlőcseszkendők és összes felszerelések!

Gazdaságok és gyárak berendezése.

Mindennemű vas és fémöntvények rajz s minta szerint

Műszaki cikkek nagy raktár.

Feltűnő olcsó árak!

6 szem. élkező készlet	15 K-tól feljebb
12 szem. élkező készlet	30 " "
6 szem. teás készlet	7 " "
6 szem. kávé készlet	7 " "
Mosdó készletek	10 " "
Függő lámpák	5 " "
6 szem. vízes készlet	3 " "

Valamint itt föl nem sorolható mindenemü üveg, porcellán, lámpa, képek, tükrök, házi és vendéglői berendezések, sport- és nauticizbkek, chinacellul-árak és gyerek-játékok olcsó árban kaphatók:

DRAGOMÁN-czégnél

Székelyudvarhelyen.

Villamos izzótestek:

Fémszálas 2 kor. Szénszálas 70 állér.

Bíró Lajos
Bródi Sándor
Kenedi GézaKobor Tamás
Kozma Andor

az írók és újságírók színe-java írják

a legjobban szerkesztett, teljesen független legelterjedtebb és legnagyobb magyar napi lapot

„Az Újság”-ot

Vasárnap: ASSZONY, GYERMEK, AUTOMOBIL és STORT melléklet

Félelős szerkesztő: GAJARI ÖDÖN.

Szerkesztő-társ: Dr. ÁGAI BÉLA.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Újság terjedelme

Egy évre 28—K rendesen 32-36-40

Félévre 14—K oldal. Vasár- és Ün-

Negyedévre 7—K naponapok 80-100-

Egy hónapra 2-40K 200-280 oldal.

Megrendelési cím: AZ ÚJSÁG kiadóhivatala Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. szám.

Egyes példány ára ünnep- és vasárnapokon egyformán 10 fillér

Ritka alkalmi vétel míg az olcsó árak raktáron vannak
Hirsch Rudolf kész ruha és divatüzletében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 25. szám.

400 drb férfi finom és elegánsan szabott öltönyök K. 17, 20, 24, 29, 32, 38, 40, 45.

300 drb tartós min. átmeneti kabátok dubl szövet K. 17, 24, 29, 33, 38, 40, 46, 50,

200 drb férfi rövid kabát szörme gallér és bélséssel K. 20, 28, 33, 40, 46, 52.

Míg ezen alkalmi olcsó árukból a készlet tart. kérem a n. é. vevőközönség szíves pártfogását.

500 drb női átmeneti kabát legújabb divatu K. 18, 22, 29, 33, 38, 42, 46, 50, 58.

100 drb női köztűm fekéte és színes szövetből K. 28, 32, 37, 40, 45, 50.

200 drb női alj K. 7, 8, 10, 12.

800 pár finom tartós cipő K. 12, 14, 16, 18.

Eladó ház. Helyben Szentjános-telep 19. sz. alatti félhold területű hazasbellek, rajta levő teherrel eladó, 3 szoba, kamra, nyári-konyha, istálló, sertésöl, kitűnő vízi kút; utcásorban, fenyvessel. Különösen ajánlható oly egyéneknek, kik a méhészetel szeretnek foglalkozni. — Értekezni lehet a tulajdonossal.

Eladó háztelkek.

A Fürdő-utcában, a Tábor-utcában, Soly-mosi- és Bálint-utcák folytatásában háztelkek szelvezetésre □ ölenkint 3—8 kor. eladók. Felvilágosítást ad: **Simó Mátyas** Székelyudvarhely Bethlen-utca.

Első varrógépraktár

Dus választékú s a legkiválóbb készítményű

varrógépek, löpor, disz-
árak, vadászfegyverek

elsőgyártmányu szakmába vágó jól berendezett vas-kereskedésünkben jutányos árak mellett beszerezhetők.

RÖSLER és GÁBOR vaskereskedése

Székelyudvarhely. Fióküzlet: Székelykeresztur.

Kőbányai sör!!

A legjobb hírnevű BREKER-féle „Korona” s „Dupla márciusi sör”
Első Magyar Részvény Sörfőzde
„Udvari” és „Goliát Maláta sör”

Kizárólagos főraktár Udvarhelymegyében

Rösler és Gábor czégnél
Székelyudvarhelyt és Székelykereszturon.

Vidéki és helybeli megrendelések hordók és naponta frissen töltött palackokban pontosan lesznek eszközölve.

KOLLARIT-
BÖRLEMEZ KAUCSUK-KOMPOZI-
TÍVÁVAL BEVONT SZAGTALAN FEDÉLMEZKOLLARIT-
BÖRLEMEZ

kaucsuk-kompozitívával bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze

Végtelenül tartós.

Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható Székelyudvarhelyen:
GYERTYÁNFY J. FIAI UTÓDA
.. .. vaskereskedésében

UNIVERSAL TABLETTA

(fejfájás ellen)

Készíti: GYARMATI EMIL városi gyógy-BAJA. szertára

Hatásában felülmúlja az aspirin tablettákat, minthogy egyttal enyhé hashajtó a salicyl készítmények gyógy-értékével. — Nem befolyásolja a szív működést.

Felülmúlja a külföldi hason készítményeket.

Kiváló szer meghűlési betegségek, influenza, nátha, zsába, csuzos és hurutos betegségek ellen Azonnal fájdalomcsillapító fej, fog és lülfájásnál, kitűnően bevált ischias, rheuma és szaggatásoknál.

Olcsóbb az eddigi készítményeknél, egy 20 tablettát tartalmazó üvegcső 1 K.

.. Kapható az ország minden gyógyszer-tárában. ..

Kiváló minőségű és legmagasabb szilárdságu PORTLAND CEMENTET ajánl olcsó áron a

PORTLAND CEMENT-GYÁR BRASSO

(Kugler és Társai.)

Itt helyben kapható: Rösler és Gábor czégnél.